

fitetet i det Hele, i større Almindelighed særlig ogsaa fordi det indeholder en Organisationsplan og Normeringsbestemmelser, om hvilke man har den Overbevisning ved Universitetet, at man trænger dertil. Netop af Denjyn til den Betydning, som Forslaget har for Universitetet, er det blevet undergivet en meget omhyggelig Bearbejdelse ved de forskjellige Universitetsmyndigheder, og det er jo ikke en ganske kort Vandring, et Materiale til et Lovforslag maa gennemvandre, naar det skal fremtræde som Udtryk for Universitetets Ønsker. Der finder først en Behandling Sted i et Udvalg, saa en Beslutning af Konsistorium, hvorefter Resultatet forelægges for en almindelig Lærerforsamling. Det er nu imidlertid lykkedes ved disse Forhandlinger til en sjelden Grad af Enstemmighed, undtagen med Undtagelse af visse enkelte Punkter, som udtryffeligt ere omtalte i Betænkningen, at vinde Stemningen ved Universitetet for dette Forslag, og fra Universitetets Side har man selvfølgelig med meget stor Paaskjønneelse set, at Ministeriet i de væsentlige Punkter har kunnet følge de Forslag, som ere fremkomne. Jeg tror ogsaa at kunne sige, at man har det Haab, at det vil møde en lignende Velvilje hos Rigsdagen og særlig nu i dette Øjeblik, hvor Forslaget først er blevet fremsat. Jeg ser idetmindste for mit Vedkommende ikke nogen dybere Grund til ikke at nære dette Haab. Det blev sagt af den ærede Folkethingsmand for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm), at der havde været en Slags Følelse ved Universitetet af, at Folkethinget særlig skulde være sjendiligt eller mindre venlig stemt imod Universitetet. Det er nok muligt, at der har været Misstemninger. Jeg for mit Vedkommende har aldrig troet, at disse Misstemninger gif særlig dybt. Jeg har idetmindste aldrig kunnet ret leve mig ind i den Tanke, at Folkethinget skulde se med en dyberegaende Uvillie paa Universitetet, paa dets Formaal, paa den Maade, hvorpaa det, saa godt de personlige Kræfter formaa, udfylde sin Virksomhed, og paa den Maade, hvorpaa det virker i Forhold til det hele Samfund. Det maa jo aldrig glemmes, at der er vel kun faa Institutioner i Danmark, som have saa vidtstrakte Betyrninger med hele Folket som Universitetet, blandt hvis Ungdom der vistnok mere end ved noget andet Universitet i Verden findes Clever fra alle mulige Samfundsklasser. Jeg kjender egentlig kun een Landsretning eller Landsbevægelse i vort Fædreland, om hvilken man har ment, og maaske med noget mere Grund, at der var ligesom en Kløft mellem dens Opfattelse og den, som Universitetet nærmest staa som Repræsentant for, jeg mener den Opfattelse, som skyldes en af vort Lands store Mænd — Grundtvig. Men jeg er overbevist om, at der ikke er Tale om en saadan Modfætning selv i dette For-

hold. Naar man ser tilbage paa en saa lang Aarrække som den, Grundtvig virkede i i Danmark, vil man forstaa, at, hvor divergerende Ansuelserne end kunne være, er det umuligt, at en saadan Virksomhed ikke affætter sine Frugter ogsaa paa de Omraader, der maaske i Begyndelsen staa meget skarpt overfor den, og jeg vil tro, at sammenligner man Tilstanden ved Universitetet, som den er nu, med Tilstanden, som den var, da Grundtvig traadte frem og ogsaa særlig traadte frem imod Meget, som dengang gav Universitetet dets Præg, vil man se, at Tilstanden er i umaadelig Grad forandret. Der er efter min Opfattelse en stor Tanke, som Grundtvig har udtalt og virket for, og den kan man jo, om man vil, stille i Modfætning til Universitetet. Men det er i Virkeligheden ikke Noget, der kommer i Strid med Universitetets Opgave, jeg mener en stor vidtrækkende Folke-dannelsesanstalt. Der er for mig noget overordenlig Ailtalende ved denne Tanke; men jeg ser aldeles ikke, at det kan komme i nogenformhelt Strid med Universitetets Opgave. Universitetets Opgave er den, at lægge Videnskaben saaledes tilrette, at den kan tilegnes af dem, der paa Videnskaben skulde bygge en Livsvirksomhed. En stor Folke-dannelsesanstalt maatte stille sig den Opgave at tilbyde i en eller anden Form eller paa en eller anden Maade videnskabelige Frugters Tilægnelse for dem, der mere skulle have dem som Grundlag for Livet i Almindelighed end for en bestemt Livsvirksomhed. De to Ting bestaa udmærket godt ved Siden af hinanden; men jeg tror, med Indrømmelse af Meget, som Universitetet kan gjøre i den Retning, at det aldrig vil kunne gjøre en saadan Anstalt overflødig, og at en saadan Anstalt paa den anden Side aldrig vil kunne gjøre Universitetet overflødig. Jeg for min Person ser ikke i mindste Maade heri nogen egentlig Modfætning. Jeg har derfor ikke nogen Tro paa, at der fra Folkethingets Side skulde være nogenformhelt Misstemning, som kunde bewirke, at det med mindre Velvilje skulde se paa et Forslag, der var i Universitetets Interesse, og at det ikke skulde ville skjænke Forslaget al den Opmærksomhed, som det fortjener, og fremme det i samme Grad, som det maatte kunne vinde Overbevisning om, at, hvad der foreslaas, er til Universitetets Gavn. — Jeg vil, uden at gaa videre ved 1ste Behandling end til, hvad Opgaven tilfiger, fremhæve de Hovedpunkter i Forslaget, som efter min Opfattelse ere dem, der give det dets betydelige Karakter for Universitetets hele Fremtid. Der er nu for det Første Organisationsspørgsmaalet. Jeg tror, jeg tør sige, at Universitetet er ikke rigt udstyret med Lærerkrafter. Det er i det Hele taget endnu grundlagt paa Normalreglementet af 15de November 1844, og dette bærer igjen Spor af et ældre Reglement, der kom i et af Frederik